

Філіпенко В.І.*

МІЖНАРОДНИЙ ПОДІЛ ПРАЦІ В АСЕАН

Найвпливовішим інтеграційним об'єднанням в Азійсько-Тихоокеанському регіоні є створена у 1967 р. Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН) у складі Сінгапуру, Таїланду, Філіппін, Індонезії та Малайзії. Пізніше приєдналися Бруней (1984), В'єтнам (1995), Лаос, М'янма (1997), Камбоджа (1999).

На країни АСЕАН припадає 81% світового виробництва натурального каучуку, 38% — пальмової олії, 53% — коко-сової олії, 62% — олова, 60% — мідної руди, 12% — хромової руди. Вони володіють значними запасами нафти і природного газу.

Економічні показники діяльності країн АСЕАН(2009р.)

ВВП млрд. дол США	Загальний товаро- оборот млрд. дол. США	Експорт млрд. дол США	Імпорт млрд. дол США	Внутрішньор егіональний товарооборот млрд.дол США	Внутрішньор егіональний експорт млрд.дол США	Внутрішньор егіональний імпорт млрд.дол США	Залучені ПП млрд. дол США	Внутрішнь орегіональ ні ПП млрд.дол США
1506,2	1700,4	879,1	831,2	458,1	242,5	215,6	60,2	11,1

За попередніми підрахунками, у 2011р. ВВП АСЕАН становив 2,2 трлн.дол.США, обсяг товарообороту – 2,4 трлн. дол. США, обсяг залучених ПП – 88,9 млрд.дол.США.

Основними сферами співпраці в межах АСЕАН є:

- політична взаємодія і безпека;
- економічне співробітництво;
- ділове співробітництво;
- розвиток кооперації та участь у міжнародному поділі праці (МПП).

Економічна інтеграція в АСЕАН розпочалась із виробничого співробітництва, шляхом започаткування 13 проектів створення спільних промислових підприємств у галузі машинобудування й хімічної промисловості. Мета реалізації цих проектів — максимальне використання власних природних ресурсів і забезпечення задоволення потреб країн-учасниць у продовольстві, сировині, деяких видах готової промислової продукції за рахунок поділу праці. АСЕАН являє собою на даний час найефективніше регіональне інтеграційне об'єднання в Азійсько-Тихоокеанському регіоні. Тут створено один із найбільших у світі субрегіон вільної торгівлі, а частка взаємної торгівлі цих країн у загальному обсязі їхнього зовнішньоторговельного обороту сягає майже третину.

На сьогодні країни-члени АСЕАН через міжнародну торгівлю (73% їх загального товарообороту) та міжнародну інвестиційну діяльність (81,6% від сукупного обсягу залучених прямих іноземних інвестицій - ПІІ), активно включаються в МПП. На прикладі таких країн, як Сінгапур, Малайзія, Таїланд, Індонезія можна проаналізувати головні статті експортної спеціалізації та інвестиційної привабливості АСЕАН, враховуючи той факт, що 85,1% експорту АСЕАН і майже 82% зовнішніх залучених ПІІ припадає саме на

* к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ці країни. Найбільшу частку у внутрішньорегіональному експорті АСЕАН у 2009 р. займали Сінгапур — 42,0%, Малайзія — 20,9% і Таїланд — 16,4%.

Сінгапур утримує провідні позиції в експорті країн АСЕАН, його частка в сукупного експорті становить 27,5%. Головними статтями експорту є машини і обладнання, споживчі товари, хімічна продукція, мінеральна сировина та нафта. Серед провідних торговельних партнерів Сінгапуру можна виділити Китай, Японію, Францію, Німеччину та АСЕАН. Найбільш привабливими сферами для інвестування є послуги, інжиніринг, інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), біомедичні дослідження, електричні машини та електроніка; головними інвесторами є Японія, США та країни Європи.

Частка Малайзії в експорті АСЕАН сягає 22,1%. Основні продукти експорту - сира нафта, електронна продукція, нафтохімічна продукція, хімія й хімічні продукти, пальмова олія та машини. Малайзія співпрацює із такими торговельними партнерами, як США, Японія, Китай, АСЕАН. Закордонних інвесторів приваблюють: сфера послуг, нафтохімічне і полімерне виробництво, ІКТ, інжиніринг, харчова промисловість, електроніка, машинне і транспортне обладнання. Провідні інвестиційні партнери – Японія, Австралія, Сінгапур, США та Нідерланди.

Третю позицію у міжнародній торгівлі АСЕАН займає Таїланд – 19,9% у загальному обсязі експорту. Його товарна спеціалізація – автомобілі й запчастини, резина, хімія, очищене пальне, радіоприймачі й телевізори, пластикові гранули, дорогоцінне каміння й прикраси. Країни експортної орієнтації – США, Китай, Японія, Республіка Корея, ОАЕ, АСЕАН. Для інвесторів, якими виступають Японія, Китай, Республіка Корея, Франція та Німеччина, найбільш привабливими сферами вкладання капіталів є нафтохімія і полімери, послуги, дослідження й розробки, ІКТ, машинобудування й транспортне обладнання, інжиніринг, електроніка, харчова промисловість.

Четверта позиція у міжнародній торгівлі АСЕАН належить Індонезії, її частка -15,6%, експортні товари – сільськогосподарська та промислова продукція, мінерали. Співпрацюють у торгівлі з Індонезією Японія, США, Республіка Корея, Китай та країни АСЕАН. Пріоритетними галузями для ПІІ є агро-промисловий комплекс, рибна, харчова, автомобільна галузь, сталеливарна, нафтопереробна, текстильна промисловість, нафтохімія та кораблебудування.

Зацікавленість у інвестиціях в економіку Індонезії проявляють Японія, Гонконг, Республіка Корея, Тайвань, Великобританія, Сінгапур.

Таким чином, якісні та кількісні показники щодо динаміки і структури торгівлі, руху міжнародних інвестицій, досягнутого економічного потенціалу дають підстави стверджувати, що міжнародний поділ праці відіграє суттєву роль у економічному розвитку країн-членів АСЕАН.